

Poselství Jana Pavla II. k XVI. světovému dni mládeže

Ve Vatikánu, 14. února 2001

„KDO CHCE JÍT ZA MNOU, AŽ ZAPŘE SÁM SEBE,
DEN CO DEN BERE NA SEBE SVŮJ KŘÍŽ A NÁSLEDUJE MNĚ.“ (Lk 9,23)

Milovaní mladí lidé!

1. Obracím se k vám s radostí a láskou kvůli našemu obvyklému každoročnímu setkání. Uchovávám si ještě v očích a v srdci úchvatný obraz velké „Brány“ na pláni Tor Vergata v Římě. Když večer 19. srpna minulého roku, na počátku vigilie XV. světového dne mládeže, jsem ruku v ruce s pěti mladými lidmi z pěti kontinentů překročil onen práh pod pohledem ukřižovaného a vzkříšeného Krista, jako bychom tak spolu s vámi všemi symbolicky vstupovali do třetího tisíciletí.

Chci zde vyjádřit z hloubi srdce upřímné díky Bohu za dar mládí, které skrze vás zůstává v církvi a ve světě (*srv. homilie na Tor Vergata, 20. srpna 2000*).

Bohu chci také s pohnutím poděkovat, že mi dal doprovázet mládež světa během dvou posledních desetiletí právě skončeného století a ukazovat jim cestu, která vede ke Kristu, „...*který je týž včera, dnes i navěky.*“ (*Žid 13,8*) Ale zároveň mu vzdávám díky, že mladí doprovázeli a téměř podpírali papeže na jeho apoštolském putování zeměmi celého světa.

Čím byl XV. světový den mládeže, ne-li intenzivní chvíle kontemplace tajemství Slova, které se stalo tělem pro naši spásu? Nebyla to snad mimořádná příležitost slavit a vyznat víru církve a plánovat obnovené křesťanské nasazení s pohledem společně zaměřeným na svět, který čeká na hlásání Slova, jež přináší spásu? Ryzí plody jubilea mládeže nelze vyčíslit statisticky, nýbrž jediné skutky lásky a spravedlnosti, každodenní věrností, která je tak vzácná, i když je často málo viditelná. Svěřil jsem vám, drazí mladí, a zvláště těm, kteří se přímo účastnili tohoto nezapomenutelného setkání, úkol nabízet světu toto důsledné svědectví evangelia.

2. Bohatí prožitou zkušeností jste se vrátili do svých domovů a ke svému obvyklému zaměstnání a nyní se chystáte slavit na diecézní úrovni spolu se svými pastýři XVI. světový den mládeže.

Při této příležitosti bych vás chtěl vyzvat, abyste se zamýšleli nad podmínkami, které Ježíš předkládá tomu, kdo se rozhodne být jeho učedníkem: „*Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, den co den bere na sebe svůj kříž a následuje mě.*“ (Lk 9,23) Ježíš není Mesiáš triumfu a moci. Vždyť neosvobodil Izrael z římského panství a nezajistil mu politickou slávu. Jako opravdový služebník Pána uskutečnil své poslání Mesiáše v solidaritě, ve službě, v pokoření smrti. Je to Mesiáš mimo jakékoliv schéma a jakoukoliv senzaci, jehož nelze „pochopit“ podle logiky úspěchu a moci, kterou často užívá svět jako měřítko prověření vlastních plánů a činností.

Ježíš přišel splnit vůli Otce a zůstává jí věrný až do konce. Tak naplňuje své poslání spásy pro všechny, kdo v Něho věří a kdo Ho milují, naplňuje ho ne slovy, nýbrž konkrétně. Je-li láska podmínkou k jeho následování, je obětí ověřením ryzosti oné lásky (*srv. ap. list Salvifici doloris, 17-18*).

3. „Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, den co den bere na sebe svůj kříž a následuje mě.“ (Lk 9,23) Tato slova vyjadřují radikálnost volby, která nesnese váhání a změnu názoru. Je to tvrdý požadavek, který ohromil samé učedníky a během staletí odradil mnoho mužů a žen od následování Krista. Ale právě tato radikálnost také přinesla úchvatné plody svatosti a mučednictví, které v čase posilují putující církev. Ještě i dnes tato slova zní jako pohoršení a bláznovství (srv. I Kor 22-25). A přesto právě s nimi je třeba se konfrontovat, protože cesta, kterou vytyčil Bůh svému Synu, je stejná jako ta, po které musí jít učedník, který se rozhodl ho následovat. Nejsou dvě cesty, nýbrž pouze jediná: ta, kterou šel Mistr. Učedníkovi není dovoleno vymýšlet si jinou.

Ježíš kráčí před svými a žádá každého, aby udělal to, co On sám učinil. Říká: Já jsem nepřišel, aby mi bylo slouženo, ale abych sloužil; kdo chce tedy být jako já, ať se stane služebníkem všech. Já jsem k vám přišel jako ten, kdo nic nevlastní; mohu tedy žádat po vás, abyste odložili jakýkoli způsob bohatství, které zabraňuje vstoupit do nebeského království. Já přijímám, že mi odporují, že mě odmítá většina mého národa; mohu také od vás žádat, abyste přijali to, že vám budou odporovat a napadat vás z mnoha stran.

Jinými slovy, Ježíš žádá, aby si člověk odvážně zvolil stejnou cestu jako on; aby si ji zvolil především „v srdci“, protože být v této nebo jiné vnější situaci nezávisí na nás. Na nás závisí vůle být, nakolik je to možné, poslušni Otce jako On a ochotni přijmout do všech důsledků plán, který má On pro každého z nás.

4. „Ať zapře sám sebe.“ Zapřít sám sebe znamená zřici se vlastního plánu, často omezeného a ubohého, a přijmout Boží plán: to je cesta obrácení, nezbytná pro křesťanský život, která vedla apoštola Pavla k tvrzení: „Už nežiji já, ale žije ve mně Kristus.“ (Gal 2,20)

Ježíš nepožaduje, abychom se zřekli života, ale abychom přijali novost a plnost života, kterou může dát jen On. Člověk má zakořeněn v hlubině svého bytí sklon „myslet sám na sebe“, stavět svou osobu do středu zájmů a dělat ze sebe měřítko všeho. Kdo však jde za Kristem, odmítá toto zahledění do sebe a nehodnotí věci podle toho, co mu to vynese; život podle něj znamená žít v rozměrech darování a nezištnosti a ne dobývání a vlastnění. Vždyť pravý život se vyjadřuje darováním sama sebe, jež je plodem Kristovy milosti: svobodná existence ve společenství s Bohem a bratry (srv. *Gaudium et spes*, 24).

Jestliže se pro náš život stane svrchovanou hodnotou následování Pána, pak všechny ostatní hodnoty dostanou správné místo a důležitost. Kdo se zaměřuje pouze na pozemská dobra, prohraje navzdory zdánlivému úspěchu: smrt ho zastihne s hromadou věcí, ale s nenaplněným životem (srv. Lk 12,13-21). Je tedy třeba volit mezi **být či mít**, mezi plným životem a prázdnotou existencí, mezi pravdou a lží.

5. „Vezmi svůj kříž a následuj mě.“ Jako se kříž může stát pouze ozdobným předmětem, tak se výraz „nést kříž“ může stát rčením, jen prázdnotou frází. V Ježíšově učení však tento výraz neklade do popředí umrtvování a zřeknutí. Netýká se přednostně povinnosti trpělivě snášet malá i velká každodenní trápení; tím méně chce vyvyšovat bolest jako prostředek, kterým se člověk zalíbí Bohu. Křesťan nevyhledává bolest pro ni samu, nýbrž hledá **lásku**. Přijatý kříž se stává znamením lásky a bezvýhradného darování sama sebe. Nést jej za Kristem znamená spojit se s Ním, když přináší svrchovaný důkaz lásky.

Nelze mluvit o kříži, aniž by se brala v úvahu Boží láska k nám, skutečnost, že nás Bůh chce zahrnout svým dobrou. Výzvou „*následuj mě*“ Ježíš opakuje svým učedníkům nejen: vezmi si Mě za vzor, nýbrž také: sdílej můj život, má rozhodnutí, vydávej svůj život spolu se mnou z lásky k Bohu a bratřím. Tak před námi Kristus otevírá „cestu života“, jež je bohužel stále ohrožována „cestou smrti“. Hřích je tou cestou, která odděluje člověka od Boha a bližního, vyvolává rozdělení a rozvrací společnost zevnitř.

„Cesta života“, jež přejímá a obnovuje Ježíšovy postoje, se stává cestou víry a obrácení. Je to právě cesta kříže. Je to cesta, která vede člověka k tomu, aby se svěřil Jemu a jeho spásnosnému plánu, aby věřil, že On zemřel proto, aby zjevil, že Bůh miluje každého člověka; je to cesta spásy uprostřed často roztržité, zmatené a rozporné společnosti; je to cesta štěstí následovat Krista až do konce, často za dramatických okolností každodenního života; je to cesta, která se nebojí neúspěchů, obtíží, odsunutí na okraj společnosti, osamocení, protože naplňuje srdce člověka Ježíšovou přítomností; je to cesta pokoje, sebeovládání, hluboké radosti srdce.

6. Milovaní mladí, ať se vám nezdá divné, že na počátku třetího tisíciletí vám papež ještě jednou ukazuje na kříž jako na cestu života a opravdového štěstí. Církev neustále věří a vyznává, že jen v Kristově kříži je spása.

Rozšířená kultura pomíjivého, která příkládá hodnotu tomu, co přináší potěšení a co se zdá být hezké, by nám chtěla namluvit, že k tomu, aby byli lidé šťastni, je třeba odstranit kříž. Jako ideál bývá prezentován snadný úspěch, rychlá kariéra, sexualita oddělená od zodpovědnosti a nakonec existence zaměřená na uplatnění sebe, často bez ohledu na ostatní.

Dobře však otevřete oči, drazí mladí lidé: toto není cesta, která přináší život, nýbrž stezka, která se propadá do smrti. Ježíš říká: „*Kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, ale kdo svůj život pro mě ztratí, zachrání si ho.*“ Ježíš nás neklame: „*Co prospěje člověku, když získá celý svět, ale sám sebe zahubí nebo si uškodí?*“ (Lk 9,24-25) Ježíš nám odhaluje tajemství autentického života pravdou svých slov, které zní tvrdě, ale naplňují srdce pokojem (srv. *Proslov k mladým lidem Říma 2. dubna 1988*).

Nemějte tedy strach jít cestou, kterou Pán šel jako první. Svým mládím vtiskněte třetímu tisíciletí, které se otevírá, znamení naděje a nadšení typického pro váš věk. Necháte-li v sobě působit Boží milost, neochabne-li vaše vážné každodenní úsilí, uděláte z tohoto nového století dobu lepší pro všechny.

S vámi jde Maria, Matka Pána, první z učedníků, jež zůstala věrně pod křížem, z něhož nás Kristus svěřil Jí jako její děti. A kéž vás doprovází také apoštolské požehnání, které vám ze srdce uděluji.

Z Vatikánu, 14. února 2001

Handwritten signature of Pope John Paul II in black ink, reading "Joannes Paulus II".

